

Spis treści

Przedmowa	V
Wykaz skrótów	XIII
Rozdział I. Kara kryminalna i jej racjonalizacja	1
§ 1. Kara kryminalna, jej istota i cele	12
I. Pojęcie kary kryminalnej i jej kulturowo-historyczne uwarunkowania ..	12
II. Teorie kary i ich klasyfikacja (w kręgu tradycyjnego dylematu kary odwetowej i celowej)	36
III. Reinterpretacja sprawiedliwej odpłaty i jej celowościowe ujęcie	51
IV. Utylitaryzm karania. Krytyka idei resocjalizacyjnego prawa karnego...	59
V. Utylitaryzm karania i jego krytyka z pozycji neoklasycyzmu	69
VI. Teoria ekonomiczna kary a polityka karna oparta na analizie kosztów i zysków	82
§ 2. Sprawiedliwość naprawcza	92
I. Uwagi wstępne	92
II. Sprawiedliwość naprawcza a prawo UE	94
III. Historiozoficzne założenia <i>restorative justice</i>	96
IV. Filozoficzne, socjologiczne i psychologiczne podstawy sprawiedliwości naprawczej	99
V. Multikulturowość sprawiedliwości naprawczej	99
VI. Początki sprawiedliwości naprawczej we współczesnym prawie. Modele sprawiedliwości naprawczej	109
VII. System kompensacji w polskim prawie karnym	113
VIII. Pluralistyczna koncepcja celów karania a postulaty zmiany paradygmatu sprawiedliwości i jego konsekwencje <i>de lege ferenda</i>	122
IX. Zamiast zakończenia	125
Rozdział II. Ustawowy a sądowy wymiar kary	131
§ 3. Wyjaśnienie pojęć podstawowych	135
I. Pojęcie sankcji karnej, podziały i typologie	135
II. „Ustawowy” a „sądowy” wymiar kary	149
§ 4. Zasady sądowego wymiaru kary	157
I. Pojęcie i systematyka zasad wymiaru kary	157
II. Zasady wymiaru kary	164
1. Zasada humanitaryzmu	164
2. Zasada względnej swobody sądu przy wymiarze kary	172
3. Zasada indywidualizacji kary	179
4. Zasada oznaczoneści kar i środków karnych	181
5. Zasada zaliczania okresu rzeczywistego pozbawienia wolności na poczet orzeczonej kary oraz okresu faktycznego stosowania nieizolacyjnych środków zapobiegawczych na poczet orzeczonych środków karnych	183
Rozdział III. Ogólne dyrektywy sądowego wymiaru kary	191
§ 5. Ogólne dyrektywy sądowego wymiaru kary jako problem kodyfikacyjny	196

I. Wprowadzenie. Ekspozycja problemów	196
II. Teoretyczne i praktyczne aspekty problemu dyrektywy nadrzędnej	204
III. Indywidualizacja wymiaru kary według jej współmierności do stopnia społecznej szkodliwości czynu i winy	216
IV. Indywidualizacja wymiaru kary według dyrektywy prewencji szczególnej	241
V. Indywidualizacja wymiaru kary według wymogów prewencji ogólnej	249
VI. Wpływ osobowości sędziego i jego autonomicznych postaw oceniających na wymiar kary	252
VII. Znaczenie uzasadnienia wyroku w części dotyczącej wymiaru kary dla oceny zgodności z wymogami art. 53 § 1 KK	265
Rozdział IV. Szczególne dyrektywy sądowego wymiaru kary	275
§ 6. Pojęcie i rodzaje dyrektyw szczególnych sądowego wymiaru kary	277
I. Pojęcie dyrektyw szczególnych i ich podział	277
II. Dyrektywy szczególne przewidziane w prawie karnym powszechnym	279
1. Dyrektywy szczególne przewidziane w KK z 1932 r.	279
2. Dyrektywy szczególne przewidziane w KK z 1969 r.	281
3. Dyrektywy szczególne przewidziane w KK z 1997 r.	287
A. Dyrektywa szczególna dotycząca przestępczości drobnej, nakazująca traktowanie bezwzględnej kary pozbawienia wolności jako ultima ratio (art. 58 § 1 KK)	289
B. Dyrektywa szczególna pozwalająca na orzekanie zamiennych kar wolnościowych w wypadku przestępstw z grupy o lżejszym – średnim ciężarze gatunkowym (art. 58 § 3 KK)	295
C. Dyrektywa szczególna pozwalająca na samoistne orzekanie środka karnego w przypadku przestępstw o niedużym ciężarze gatunkowym (tj. w przypadku przestępczości drobnej i lżejszej średniej – art. 59 KK)	301
D. Dyrektywa szczególna pozwalająca na samoistne orzeczenie środka karnego w wypadku przestępstw o niedużym ciężarze gatunkowym (tj. w przypadku przestępczości drobnej i niezbyt groźnej średniej) w razie dobrowolnego poddania się karze (projektowany art. 60a KK)	304
E. Dyrektywa szczególna zobowiązująca (względnie) do umorzenia postępowania karnego w przypadku przestępstw o niedużym ciężarze gatunkowym (tj. w przypadku przestępczości drobnej i ściśle określonej o wadze lżejszej – średniej) w wypadku naprawienia szkody lub zadośćuczynienia wyrządzonej krzywdzie (art. 59a KK)	305
F. Dyrektywa szczególna pozwalająca na orzekanie grzywny obok kary pozbawienia wolności (art. 33 § 2 KK)	308
G. Dyrektywa szczególna nakazująca uwzględnianie przy ustalaniu stawki dziennej grzywny sytuacji ekonomicznej sprawcy (art. 33 § 3 KK)	311
H. Dyrektywa szczególna zakazująca orzekania kary grzywny (art. 58 § 2 KK)	314
I. Dyrektywa szczególna zakazująca orzekania kary ograniczenia wolności związanej z obowiązkiem wykonywania pracy na cele społeczne (art. 58 § 2a KK)	319
III. Dyrektywy szczególne przewidziane w prawie karnym skarbowym	321
1. Dyrektywa szczególna uprawniająca do udzielenia zezwolenia na dobrowolne poddanie się odpowiedzialności (art. 17 i 18 KKS)	325

2. Dyrektywy szczególne pozwalające na zupełne lub niezupełne odstąpienie od wymierzenia kary (art. 19 KKS)	330
A. Dyrektywy szczególne pozwalające na odstąpienie od wymierzenia kary w wypadkach przewidzianych w KKS, w wypadku drobnych przestępstw skarbowych oraz w wypadku wykroczeń skarbowych (art. 19 § 1 KKS)	331
B. Dyrektywa pozwalająca na ograniczenie reakcji karnej wyłącznie do przypadku przedmiotów w postępowaniu w stosunku do nieobecnych (art. 19 § 4 KKS)	334
3. Dyrektywa szczególna nakazująca traktowanie bezwzględnej kary pozbawienia wolności jako <i>ultima ratio</i> (art. 58 § 1 KK w zw. z art. 20 § 2 KKS)	335
4. Dyrektywa szczególna pozwalająca na zastąpienie kary pozbawienia wolności karą ograniczenia wolności (art. 26 KKS)	337
5. Dyrektywa szczególna zakazująca orzekania kary ograniczenia wolności związanej z obowiązkiem wykonywania pracy na cele społeczne (art. 58 § 2a KK w zw. z art. 20 § 2 KKS)	340
IV. Dyrektywy szczególne przewidziane w prawie wykroczeń	340
1. Dyrektywa szczególna pozwalająca w wypadku każdego wykroczenia na poprzestanie na reakcji o charakterze pozakarnym (art. 41 KW)	342
2. Dyrektywa szczególna uprawniająca do orzeczenia kary nagany (art. 36 KW)	345
3. Dyrektywa szczególna ograniczająca wybór i orzekanie kary aresztu (art. 35 KW)	348
4. Dyrektywa szczególna zakazująca orzekania kary aresztu ze względu na warunki osobiste sprawcy (art. 26 KW)	350
5. Dyrektywa szczególna nakazująca orzekanie kary grzywny obok kary aresztu (art. 24 § 2 KW)	351
6. Dyrektywa szczególna wymiaru grzywny nakazująca uwzględnianie sytuacji ekonomicznej sprawcy (art. 24 § 3 KW)	352
Rozdział V. Dyrektywy wymiaru kary wobec nieletnich i młodocianych	353
§ 7. Postępowanie z nieletnimi w prawie polskim	356
I. Ewolucja zasad postępowania z nieletnimi do czasu wejścia w życie ustawy o postępowaniu w sprawach nieletnich z 1982 r.	356
II. Zasady postępowania z nieletnimi w ustawie o postępowaniu w sprawach nieletnich z 1982 r.	364
§ 8. Prawne podstawy stosowania kar wobec nieletnich	369
I. Podstawy stosowania kar wobec nieletnich w przepisach KK z 1932 r., KK z 1969 r. oraz ustawy o postępowaniu w sprawach nieletnich z 1982 r.	369
II. Podstawy stosowania kar wobec nieletnich w przepisach KK z 1997 r.	375
III. Kary przewidziane wobec nieletnich oraz dyrektywy ich wymiaru w świetle przepisów KK z 1997 r.	382
§ 9. Odpowiedzialność karna młodocianych w polskim prawie karnym	389
I. Kary i dyrektywy ich wymiaru wobec młodocianych w KK z 1969 r.	389
II. Kary i dyrektywy ich wymiaru wobec młodocianych w KK z 1997 r.	393
1. Pojęcie młodocianego	393
2. Modyfikacja odpowiedzialności karnej i dyrektywy wymiaru kary wobec młodocianych.	395

Rozdział VI. Nadzwyczajne złagodzenie kary	405
§ 10. Uwagi ogólne	406
§ 11. Zasady wymiaru kary nadzwyczajnie złagodzonej w Kodeksie karnym (art. 60 § 6 i 7 KK)	445
Rozdział VII. Nadzwyczajne obostrzenie kary	463
§ 12. Zagadnienia ogólne	467
§ 13. Podstawa nadzwyczajnego obostrzenia kary z art. 57a KK (występek o charakterze chuligańskim)	482
§ 14. Podstawa nadzwyczajnego obostrzenia kary z art. 64 KK (recydywa specjalna)	487
I. Uwaga wstępna	487
II. Recydywa specjalna jednokrotna (zwykła) z art. 64 § 1 KK	493
III. Recydywa specjalna wielokrotna (multirecydywa) z art. 64 § 2 KK	501
§ 15. Podstawa nadzwyczajnego obostrzenia kary z art. 65 § 1 KK	507
I. Uwaga wstępna	507
II. Uczynienie sobie z popełnienia przestępstwa stałego źródła dochodu (tzw. sprawca zawodowy)	509
III. Popełnienie przestępstwa w zorganizowanej grupie lub związku mającym na celu jego popełnienie	511
IV. Popełnienie przestępstwa o charakterze terrorystycznym	514
§ 16. Podstawa nadzwyczajnego obostrzenia kary z art. 178 § 1 KK	516
Rozdział VIII. Wymiar kary łącznej	521
§ 17. Uwagi wprowadzające	525
§ 18. Kara łączna jako sposób redukowania, kumulowania lub sumowania konsekwencji wynikających z przypisania sprawy wielu przestępstw popełnionych wieloma czynami	527
§ 19. O sposobach ujmowania instytucji kary łącznej w polskim systemie prawa karnego oraz jej związkach z innymi mechanizmami redukcyjnymi	544
§ 20. Normatywne przesłanki wymiaru kary łącznej. Czyli o kryteriach różnicowania zbiegu przestępstw. Charakter zbiegu przestępstw a kara łączna	558
§ 21. Charakter prawny kary łącznej. Czyli o teoretycznych sposobach objaśniania funkcji i celów kary łącznej	565
I. Teoretyczne i dogmatyczne ujęcia kary łącznej	565
II. Kara łączna jako instytucja związana z płaszczyzną wykonania kary. Mechanizm redukcyjny służący do redukcji i racjonalizacji wykonania wielości orzeczonych za pozostające w zbiegu przestępstwa kar	569
III. Kara łączna jako instytucja sądowego wymiaru kary. Mechanizm redukcyjny służący do globalnego „podsumowania” działalności przestępczej sprawcy racjonalizujący wymiar kary za wielość przestępstw	571
IV. Kara łączna jako instytucja o mieszanym charakterze, związana zarówno z płaszczyzną wymiaru kary za pozostające w zbiegu przestępstwa, jak i racjonalizująca proces wykonania kar orzeczonych za wielość przestępstw	573
§ 22. Wymiar kary łącznej	588
§ 23. Granice kary łącznej	590
§ 24. Dyrektywy wymiaru kary a wymiar kary łącznej. Status i charakter dyrektyw wymiaru kary łącznej	596
§ 25. Ogólne dyrektywy sądowego wymiaru kary a zagadnienie wymiaru kary łącznej	617

Spis treści

§ 26. Szczególne dyrektywy wymiaru kary łącznej	624
§ 27. Szczegółowe dyrektywy wymiaru kary łącznej wymierzanej w ramach wyroku łącznego. Problematyka materialnoprawna	632
§ 28. Wymiar kary łącznej grzywny	639
§ 29. Wymiar kary łącznej ograniczenia wolności	642
Indeks rzeczowy	645